Еволюція судового захисту очільника Верховного Суду Князєва – від теорій про підкинуті сумки до масового викриття «верховних» колег

PUBLISHED 11 ЧЕРВНЯ 2026

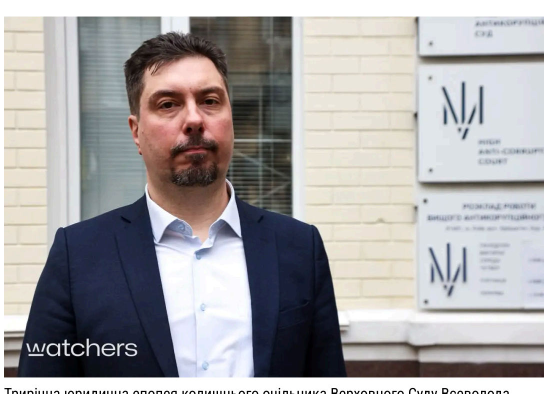

Трирічна юридична епопея колишнього очільника Верховного Суду Всеволода Князєва у червні 2026 року завершилася класичним фіналом у стилі Netflix — укладанням угоди з НАБУ та депортацією прямо із зали суду до камери СІЗО. Поки захист підсудного місяцями розважав колегію ВАКС експертизами перфорації шкіряних сумок, розповідями про «випадкові» зустрічі в ТРЦ «Гулівер» та дивовижними збігами в київських валютних обмінниках, Князєв тверезо оцінив перспективу отримати максимальні 12 років.

Обмінявши статус «жертви політичного замовлення» на роль головного свідка обвинувачення, екссуддя оптом здав чотирьох своїх колег, у чиїх сейфах НАБУ миттєво знайшло мічені купюри від олігарха Жеваго. Ціна свободи для колишнього топ-служителя Феміди виявилася стандартною для воєнного стану: п’ять років за ґратами, конфіскація миколаївської нерухомості та мільйон доларів «донату» на Збройні Сили України, які, за іронією долі, колись зберігалися в його кабінеті як «чужі заощадження».

Вищий антикорупційний суд 8 червня затвердив угоду про визнання винуватості між прокуратурою та колишнім головою Верховного Суду Всеволодом Князєвим. Його визнали винним в отриманні неправомірної вигоди за ухвалення рішення у складі Великої Палати ВС на користь бізнесмена Костянтина Жеваго. Та, зважаючи на угоду, Князєву призначили п’ять років ув’язнення з позбавленням права обіймати посади в судових та правоохоронних органах строком на три роки.

Суд також конфіскував майно Князєва: квартиру та будинок у Миколаєві, 32 тисячі гривень, 1 700 євро та 201 тисячу доларів. Окрім цього, обвинувачений має перерахувати на підтримку Збройних сил України близько 1 млн 105 тисяч доларів.

Князєва обвинуватили в отриманні неправомірної вигоди у великому розмірі службовою особою, що займає особливо відповідальне становище (частина 4 статті 368 Кримінального кодексу). Максимальна санкція статті – до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна.

Журналісти видання Watchers детально слідкували за розглядом справи і розповідає, як змінювалася позиція Всеволода Князєва щодо обвинувачення його в корупції.

Всеволод Князєв став суддею Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у листопаді 2016-го. Весь склад ВС тоді був сформований за результатами конкурсу в рамках судової реформи адміністрації тодішнього президента Петра Порошенка. Згодом Князєв став секретарем Великої Палати ВС, а в жовтні 2021 року очолив суд і увійшов до складу Великої Палати за адміністративною посадою.

У середині травня 2023 року Національне антикорупційне бюро повідомило про підозру тодішньому голові Верховного Суду Всеволоду Князєву щодо отримання хабаря у 2 мільйони 700 тисяч доларів за рішення в інтересах Костянтина Жеваго, власника групи «Фінанси і кредит», у справі щодо договору купівлі-продажу акцій Полтавського гірничо-збагачувального комбінату Ferrexpo, яку розглядала Велика Палата Верховного Суду, куди Князєв входив як голова суду.

Компанія Жеваго купила близько 40% акцій 20 років тому. Кілька разів колишні акціонери пробували оскаржити законність купівлі і повернути частину акцій. За даними слідства, бізнесмен нібито хотів перестрахуватися, щоб Велика Палата ухвалила рішення на користь його компанії.

Інший обвинувачений у цій справі – адвокат Олег Горецький – визнав вину. На підставі угоди йому призначили 5 років умовно з іспитовим строком три роки. Вирок щодо Горецького – закритий у Єдиному реєстрі судових рішень.

Нотаріус та на той момент близький друг Князєва Кирило Горбуров став агентом НАБУ, аби викрити корупційну схему. Саме він приніс хабар у помешкання ексголови ВС, після чого того затримали детективи.

«Сьогодні — я, а завтра може бути хтось інший»

Одразу ж після затримання Князєва у травні 2023 року Вища рада правосуддя розглядала клопотання правоохоронців про надання дозволу на його арешт — це передбачена законодавством процедура щодо усіх суддів до вручення їм підозри та обрання запобіжного заходу, а згодом за необхідності відсторонення від посади.

Тоді Князєв заявляв, що став жертвою «замовної справи з боку політичних сил», а НАБУ в цій ситуації нібито використали «в темну». Пояснюючи походження 1,1 млн доларів, знайдених у його кабінеті, він стверджував, що його кабінет не є режимним об’єктом і туди може зайти будь-хто.

> *«До мене на зберігання приносили гроші різні особи, навіть судді Верховного Суду. У мене в кабінеті вони просто зберігались», — казав на той момент голова ВС.*

Князєв наголошував, що став жертвою провокації, і звернувся до членів ВРП із застереженням:

> *«Сьогодні я, а завтра буде хтось інший. Подумайте над цим».*

Він також зазначав про погане самопочуття, але обіцяв з часом детально розповісти, «що і хто стоїть за цією справою».

Та ВРП дало дозвіл на арешт і Князєва арештували. Він перебував у СІЗО з 18 травня 2023 року до 31 січня 2024-го.

Справа за обвинуваченням Князєва розглядалась у Вищому антикорупційному суді з серпня 2024 року. Засідання велися здебільшого у відкритому режимі, але суд не дав дозволу на трансляцію засідань, хоча ВАКС досить часто веде трансляцію.

Судовий розгляд перебував на стадії дослідження доказів обвинувачення, коли у справі з’явилися епізоди щодо інших суддів ВС.

Не та сумка і недопустимі докази

Під час засідання 11 травня 2026 року Князєв заявив, що під час обшуку в його квартирі у травні 2023 року правоохоронці поставили його на коліна та приставили автомат до голови, щоб фізично та психологічно тиснути на нього для дачі викривальних показань. Як зазначає обвинувачений, йому не запропонували адвоката, і він не міг додзвонитись до свого. Князєв також стверджував, що вилучені кошти, які сторона обвинувачення ідентифікує як неправомірна вигода, були підкинуті детективами до того, як в приміщення увійшли поняті та почалась відеофіксація. Обвинувачений просив суд визнати ці докази недопустимими.

У листопаді 2025 року, коли суд досліджував протоколи обшуків у помешканні ексголови ВС, обвинувачений припускав, що слідчі отримали ключ від його сейфу задовго до проведення обшуку. А коли суд перейшов до дослідження фото сумки, в якій, за даними слідства, на той момент друг Князєва й агент НАБУ Кирило Горбуров приніс гроші в помешкання ексголови ВС, підсудний засумнівався, що це була та ж сумка, яку правоохоронці вилучили згодом у нього вдома.

Судовий розгляд у справі за обвинуваченням Всеволода Князєва. Фото: Стас Юрченко, Watchers

> ***Головуючий суддя Сергій Мойсак**: “Ну от я на вашому фрагменті дивлюсь, мені здається, що однакові. Не знаю, мені на вашому фото теж як перфорована. Тут нижня частина така сама гладенька, про розмір не скажу, бо немає лінійки, як зазвичай”.*
>
> ***Князєв**: “Мені здається менша. Я вам відео показував і тут можна подивитись, що вона — гладенька”.*
>
> ***Суддя**: “Ну, на фотографії може бути і більше воно (…) Оця мотузка крайня, бачите, на вашому фото і тут… Є такий ланцюг”.*
>
> ***Князєв**: “Але структура шкіри явно не співпадає, давайте ще раз передивимось відео і побачимо, що вона — гладка і блискуча, а ця — матова і перфорована”.*

Після перегляду фрагмента з відео, на якому правоохоронці вилучають у Князєва кошти, обвинувачений заявляв, що слідчі внесли у вордівський файл номери купюр ще до того, як вилучили їх під час обшуку. Окрім цього, обвинувачений зазначив, що у протокол внесено всі номери купюр, хоча при обшуку слідчі перевірили не всі. За словами обвинуваченого, протокол складав детектив, який не тримав у руках купюри.

> *«В сукупності з тим, що я показав, що машинка не рахувала значну частину, навіть зараз бачимо, що в кожній пачці, як мінімум одну-дві купюри (…) Тим не менш, в протоколі обшуку зазначені всі абсолютно купюри, вони всі розбиті пачками по сто, і тут ми чуємо розмову між детективами, в якій перший пошепки просить, щоб Наташа [працівниця НАБУ] отримала той файлик, який вона роздала всім групам. Це файлик, напевно, із заздалегідь визначеними номерами”, — зазначав Князєв.*

Під час судового засідання 5 січня 2026 року Князєв заявив, що пін-код від свого сейфу надав детективам особисто для сприяння у слідчих діях. На іншому переглянутому фрагменті чутно, як правоохоронці говорять: “У даному випадку людина посприяла слідству”. Тоді Князєв заявив, що такі слова слідчих були обманом і моральним впливом на нього. Обвинувачений також просив переглянути фрагмент, на якому видно, як слідчий зачитує документи на квартиру та записи про сплату комунальних послуг і оренди. Князєв зазначив, що проситиме про надання дозволу на використання цих документів у Європейському суді з прав людини, де він оскаржуватиме своє звільнення з посади.

Згодом — на засіданні 18 лютого 2026 року — Князєв попросив суд переглянути відео з обшуків офісу та авто Горецького. Усі гроші з його сейфу були розкладені по конвертах з написами. Князєв при цьому прокоментував, що ці написи стосуються нібито отримувачів з різних судів України, але не Верховного Суду, як раніше стверджувало слідство.

Князєв також звернув увагу на те, що на одному конверті з грошима стоїть штамп банку Diamond Bank 100 000 грн, і там же рукою написано «Анох 50 + 60». Він зазначив, що не знає, що таке «Анох», але раніше обговорювалися вирішення певних питань з особою на прізвище Анохін. Також обвинувачений зазначив, що йому важко уявити, як Горецький розфасовує по конвертах різні суми коштів. Князєв подавав клопотання про визнання очевидно недпустимими цих доказів. Таку ж позицію він мав щодо інформації, яку правоохоронці отримали після обшуків суддів ВС, у яких знайшли помічені кошти — суддів Касаційного кримінального суду у складі ВС Жанни Єленіної та Ірини Григор’євої та судді Касаційного адміністративного суду ВС Ігора Желєзного.

> *“Звісно, що суддя, який обшукувався, він був в такому стані шоковому, напевно не міг це все контролювати і напевно довіряв детективу НАБУ. В подальшому суддя цей заперечив належність цих коштів йому. Оце відео сьогодні було досліджено, яке, як на мене, повністю підтверджує, що ті гроші, які були знайдені, вони напевно були підкинуті”, — зазначив Князєв щодо обшуків у Желєзного у коментарі **Watchers**.*

Із захисту суддів до викривальних показів

19 травня 2026 року НАБУ та САП провели чергові обшуки і вручили підозри цим трьом суддям ВС та судді ВС у відставці Олександра Прокопенка (на момент ухвалення рішення Великою Палатою ВС він був чинним суддею). Згодом підозрюваним обрали запобіжні заходи у вигляді застав від 900 тис гривень до 3 млн гривень.

На засіданнях з обрання їм запобіжних заходів стало відомо, що показання проти них надав саме Князєв. Він, зокрема, зізнався, що передавав їм кошти. У суддів Григор’євої та Єленіної знайшли по 50 тисяч помічених доларів, у Желєзного — 10 тисяч доларів, у Прокопенка — 2300 доларів.

Натомість судді заперечували, що брали гроші як неправомірну вигоду. Зокрема, суддя Желєзний зазначав, що взяв кошти в борг у Князєва і був здивований обшуком його помешкання. А суддя Прокопенко сказав, що вони з колишнім головою ВС міняли кошти в одних і тих же обмінниках. Саме так, за його словами, серед заощаджень знайшли помічені купюри.

Підозрювані також заявляли, що ексголова ВС мав зустрічі з ними, хоча у нього була заборона на спілкування з ними як свідками у справі. Так, адвокат Григор’євої Віталій Марфін розповів у суді, що Князєв мав зустріч з Григор’євою і вів запис розмови, протокол якої є в матеріалах підозри його підзахисної. Сама Григор’єва сказала, що відмовилась з ним спілкуватися, сіла в автомобіль і поїхала. Вона також не деталізувала, коли саме відбулася ця зустріч.

Захисник Желєзного Володимир Кореняк розповів, що у грудні минулого року Князєв нібито випадково зустрів його підзахисного у київському торговому-розважальному комплексі «Гулівер» і намагався обговорити з ним події трирічної давнини. Адвокат Прокопенка Артем Крикун-Труш також заявив, що Князєв двічі ініціював зустрічі з суддею у відставці: вони спілкувались біля спортзалу та ексголова заохочував оскаржувати у суді проведені три роки тому обшуки.

Після вручення нових підозр і обрання суддям запобіжних заходів справу за обвинуваченням Князєва не призначали до розгляду, хоча зазвичай всі засідання у ВАКС розплановані щонайменше на місяць наперед.

І врешті 8 червня НАБУ та САП повідомили про затвердження угоди про визнання винуватості з Князєвим.

Арешт Князєва після затвердження угоди про винуватість, 8 червня 2026 року. Фото: НАБУ та САП

Ексголові ВС призначили п’ять років позбавлення волі із забороною обіймати посади в судових та правоохоронних органах на 3 роки. У нього конфіскували квартиру та будинок у Миколаєві, 32 тисяч гривень, 1 700 євро та 201 тисячу доларів. Окрім цього, Князєв, як повідомили у ВАКС, має перерахувати на Збройні Сили України близько 1 млн 105 тисяч доларів США. Його арештували у залі суду. До набрання рішення законної сили (тобто якщо упродовж місяця його ніхто не оскаржить) він перебуватиме у СІЗО.

Як пише Transparency International Ukraine, після набрання чинності вироку Князєву фактично залишиться відбути ще близько 4 років і 3,5 місяців позбавлення волі, враховуючи термін перебування в СІЗО.

Авторка: Анастасія Первєєва

Джерело: **Watchers**

Like
Tweet

Новини партнерів

Реклама

Хотіла всидіти на двох стільцях, а...

США завдали нових ударів по цілях в...

Геть дискомфорт: Джамала, TAYANNA та...

Сумна звістка про Мар'яну Безуглу...

Кондратюк розкрив гірку правду про...

Забутий і в тиші: шокуючий вигляд могили...

Tags: VIP-корупціонери Князєв скандали

YOU MAY ALSO LIKE...

Призыв крымчан в оккупационную армию России – военное преступление
28 ЖОВТНЯ 2018

“Архив Пандоры”: нашлись тайные офшоры Зеленского и недвижимость украинских политиков в Британии
4 ЖОВТНЯ 2021

Любимцы России или Белые дьяволята. Наброски киносценария
16 ВЕРЕСНЯ 2011